

A Magyar Állatorvosi Kamara (MÁOK)

ETIKAI és ETIKAI ELJÁRÁSI SZABÁLYZATA

Hatályos: 2019. december 13-tól

ETIKAI SZABÁLYZAT

Jelen Etikai Szabályzat célja, hogy a Magyar Állatorvosi Kamara (a továbbiakban MÁOK, Kamara) tagjai részére meghatározza azt a szolgáltató-állatorvosi tevékenység végzése során követendő magatartásformát, melyet a tagok önként vállalnak és magukra nézve kötelezőnek fogadnak el annak érdekében, hogy az önkéntes szabályzatkövetéssel biztosítható legyen az állatorvos, és tevékenységén keresztül az állatorvosi kar megbecsülése, az állatorvosi munkában az esélyegyenlőség és a verseny tisztasága, az állat és az állatállomány védelme. Az állatorvosi tevékenység nem szűkíthető le a gyógyítás területére, az állatorvos és az állat közvetlen kapcsolatára, ezért indokolt a tevékenységet szélesebb anyagi és társadalmi környezetében szabályozni. A Kamara állatorvosi Etikai Szabályzata a tevékenységgel kapcsolatba hozható összes érintkezési pontokon szabályozást kíván adni annak érdekében, hogy a fenti célok elérhetőek legyenek. A Szabályzat hatálya alá nem tartozó állatorvosok részére a Szabályzat tájékoztatást kíván adni a Kamara tagjaitól elvárt magatartási szabályok összességéről. E követelményrendszerben a Kamara meghatározza azt, az állatorvosi hivatásban irányadó magatartásformát, amely nélkül hatékony szolgáltató állatorvosi tevékenység nem végezhető.

I. Az Etikai Szabályzat hatálya

1. A szabályzat hatálya kiterjed Magyarországon területén a Kamara tagjaira, függetlenül attól, hogy ténylegesen szolgáltató-állatorvosi tevékenységet folytatnak-e vagy sem (személyi hatály). Az etikai szabályok ismételt megsértésének megállapításánál, illetve a kamarai tag kérelmére kiállított igazolások kiadásánál csak a megelőző két éven belül elkövetett etikai vétségek vehetők figyelembe. E szabályhely értelmezésénél etikai vétségnek minősül az a cselekmény, melyről ezt jogerős etikai bizottsági határozat megállapította.

1/A. Az elkövetés helyétől függetlenül etikai vétséget követ el a kamarai tag, ha a Kamara Alapszabályában, etikai szabályzatában, szakmai irányelveiben és szabályzataiban foglalt állatorvos-etikai és más kötelező jellegű szabályokat és kötelezettségeket, valamint a választott kamarai tisztségéből eredő kötelezettségeket vétkes módon megszegi, vagy egyéb olyan vétkes magatartást tanúsít, amely az állatorvosi kar tekintélyét csorbítja.

A területi etikai bizottságok és az országos etikai bizottság a kifogásolt állatorvosi szolgáltatás szakmai tartalmát – különösen a szakmailag helyes diagnózist vagy helyes gyógykezelést – a 2012. évi CXXVII. törvényben foglaltak szerint nem vizsgálják.

A Magyar Állatorvosi Kamara elismeri az Európai Gazdasági Térség valamely tag-államának állatorvosi kamarája vagy annak megfelelő szervezete által hozott etikai határozatokat, és azok közül a kizárást, illetve a felfüggesztést – amennyiben a Kamara tagjára vagy a Kamarába belépni kívánó állatorvosra vonatkozik – végre is hajtja. A Magyar Állatorvosi Kamarába belépni kívánó külföldi állatorvos, továbbá a külföldön végzett állatorvosi gyakorlat után ismét hazai gyakorlatot folytatni kívánó állatorvos köteles az adott ország állatorvosi kamarájától két évre visszamenőleg „jó szakmai előmenetel” – „good professional standing” – igazolást csatolni a felvételi kérelméhez.

2. E Szabályzat hatálya alá tartoznak azok az állatorvosi tevékenység körébe tartozó magatartások (tevékenységek és mulasztások), amelyeket jogszabályok bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetése

miatt szankcionálnak, a MÁOK szabályzataiban foglalt kötelezettségek, a jogszabályokban meghatározott állatorvosi szakmai szabályok, a MÁOK Szakmai Irányelvek Szabályzatában szereplő állatorvosi szakmai szabályok megsértése, valamint a Szabályzat szerint etikai vétségnek minősülő magatartások (tevékenységek és mulasztások) (tárgyi hatály).

2/A. Folytatólagosan elkövetettnek minősül az etikai vétség, ha az elkövető ugyanolyan típusú vétséget egységes elhatározással, rövid időközökben többször követ el. Rövid időközökben elkövetettnek minősülnek a cselekmények, ha két, ugyanolyan típusú egységes elhatározással elkövetett cselekmény elkövetési időpontja között hat hónapnál hosszabb idő nem telt el.

2/B. Súlyos etikai vétségnek minősül a jogerős etikai határozatok nem teljesítése.

II. Az állatorvosi tevékenység jellemzői és általános etikai elvei

1. Az állatorvos tevékenységét szakmai felelősséggel végzi. Szolgáltató állatorvosi tevékenységet az arra jogosult a vonatkozó jogszabályok betartásával csak személyesen végezhet.

2. Az állatorvosi tevékenységet az állatorvos hivatásszerűen végezze, önkéntes belső meggyőződés alapján. A hivatása gyakorlásával összefüggő társadalmi igényeket és szükségleteket a hatályos jogszabályok, a szakma szabályai, tudományosan megalapozott eljárásai és ismeretei alapján elégítse ki. Személyiségének ezirányú jellemzői a mindenkori segítő- és kezdeményezőkézség, a szakmaszeretet, az elhivatottság, a rátermettség, a nagyfokú felelősségtudat legyenek.

3. Az állatorvosi szolgáltatás nyújtása (végzése) bizalmon alapuló tevékenység. A bizalmi viszony kialakítása és megtartása az állatorvos személyiségétől, szakmai tudásától és szolgáltatásai színvonalától is függ. A bizalmon alapuló kapcsolat elősegíti, hogy az állat tulajdonosa, az állat tartásával, gondozásával (beleértve az állategészségügyi beavatkozás megrendelését is) az állat tulajdonosa által megbízott személy (a továbbiakban együtt: állattartó) szakmai ismeretei bővüljenek, megértse és végrehajtsa az állategészségügyi előírásokat, tevékenyen közreműködjön a betegségek megelőzésében, a járványok elfojtásában, az ember egészségét nem veszélyeztető élelmiszerek előállításában, feldolgozásában, forgalmazásában, a közegészségügy tevékeny segítésében (a zoonózisok elleni küzdelemben is).

4. Az állatorvosi tevékenység (műtétek, megfogás, terelés, ivartalanítás, oltás stb.) balesetveszélyes, ezért a tevékenységben részt vevő személyek testi épségének megóvása érdekében az állatorvos köteles az általános és speciális munkavédelmi óvrendszabályokat betartani és betartatni, ismertetni, és közreműködésre csak olyan személyeket igénybe venni, akiket erre alkalmasnak ítélt.

5. Az állatorvos munkavégzése, tanácsadási tevékenysége során köteles az állat-, a környezet- és a természetvédelem szabályait betartani és betartatni.

6. Az állatorvos véleménynyilvánítása – szóban és írásban – mindig legyen tárgyilagos, saját megfigyeléseken vagy hiteles dokumentumokon alapuló, tartalmilag és formailag szakszerű, részrehajlásmentes, a magyar nyelv szabályainak megfelelően szabatos és közérthető.

7. Az állatorvos sajtónak, rádiónak, tv-nek állampolgári jogon nyilatkozhat, kivéve azon eseteket, amelyekben az állatorvost titoktartási kötelezettség terheli. Elvárható azonban, hogy az állatorvos média-nyilatkozatai (szereplése) során a szakmaiság legyen jellemző a megnyilvánulásaira.

8. Az állatorvos közírói tevékenységében, szakmai, tudományos és gyakorlati tapasztalatainak közreadásában köteles a publikációs morál előírásait betartani.

9. A gazdasági haszonállatok gyógykezelése során az állatorvos köteles az állattartó figyelmét felhívni arra, ha az állat értéke nincs arányban a ráfordításokkal. A várhatóan sikertelen vagy eredménnyel nem bíztató állatorvosi beavatkozások kérése esetén tájékoztatnia kell az állattartót a várható következményekről.

Amennyiben az állattartó a várható következmények és kockázat ismerete mellett ragaszkodik a beavatkozás elvégzéséhez, vagy annak folytatásához, a bekövetkező károsodás nem róható az állatorvos terhére, ha tevékenysége során úgy járt el, ahogy az, az adott helyzetben elvárható. A tájékoztatás megtörténtét és az ennek ismeretében adott állattartói felkérést lehetőség szerint írásba kell foglalni.

10. Az állatorvos egyéni érdekeinek érvényesítése nem sértheti az állatorvosi kar általános érdekeit.

11. Az állatorvos köz- és állategészségügyi kötelezettségeinek a tőle elvárható módon köteles eleget tenni.

12. Az állatorvos munkavégzése során nem hivatkozhat személyes kapcsolataira, közéleti szerepére, esetleges társadalmi, politikai megbízatásaira. Közzolgálati tisztviselői vagy kormánytisztviselői tisztséget betöltő, vagy korábban ilyen tisztséget betöltött személy ezen fennálló vagy korábbi tisztségére piaci előnyök szerzése végett nem hivatkozhat, szolgáltató állatorvosi tevékenysége során jelenlegi vagy korábbi közzolgálati jogviszonyhoz kapcsolódó vagy egyéb, a szolgáltató állatorvosi tevékenységen kívül eső címeit nem használhatja.

13. A tagsági bejegyzés helye szerint illetékes területi szervezet elnökét az állatorvos tájékoztatni köteles a vele szemben etikai vétségnek is minősülő ügyben indult fegyelmi, szabálysértési vagy büntető eljárásról, valamint az ilyen ügyben meghozott határozatról. Ennek elmulasztása súlyos fokú etikai vétségnek minősül.

14. Az állatorvos szolgáltatói tevékenysége során a Kamara hatályos címhasználatra vonatkozó szabályzatában meghatározott módon használhatja az állatorvosi tudományos és egyéb címeit.

15. A szolgáltató állatorvos a bejelentett szakmai tevékenységét a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően a saját vagy munkáltatója praxis engedélyében feltüntetett tevékenységi körök szerint végezheti. Súlyos etikai vétségnek minősül az engedélytől eltérő, vagy az engedély nélkül, illetve a szükséges hatósági vagy egyéb engedélyek valamelyikének hiányában végzett állatorvosi tevékenység, illetve alapítványi vagy egyesületi tevékenységbe rejtett (vagy annak álcázott) szolgáltatói állatorvosi tevékenység végzése.

III. Az állatorvos társadalmi szerepe

1. Az állatorvos hivatása gyakorlása során társadalmi személyiség, akitől hivatásában és magánéletében is elvárható, hogy az egyéni és kollektív jogokat tiszteletben tartsa, szavahihető, megbízható legyen. Az állatorvosi tevékenység során józan, szakszerű és társadalmilag elvárható magatartást (alkalomhoz illő, kulturált megjelenéssel) kell tanúsítania. Tevékenységét kábítószer, kábító hatású szer és alkohol befolyásától mentesen köteles végezni.

A kamarai tag állatorvosi tevékenységi körén kívül, állatorvosi végzettségére hivatkozva az állatorvosi hivatás és az állatorvosok iránti tisztelet és bizalom csorbítására, megingatására alkalmas módon nem nyilatkozhat és nem viselkedhet.

Az állatorvosnak az állatorvosi végzettséget megkövetelő hivatásrendi tevékenységén kívül eső munka- és feladatkörében végzett tevékenysége (például választott, megbízott vagy kinevezett közhatalmi tisztség viselése, társadalmi és/vagy politikai tevékenység végzése) nem tartozik az Etikai Szabályzat hatálya alá.

2. Az állatorvos speciális szaktudásával vagy a hatósági jogkörével nem élhet vissza, jogtalan előnyökre nem tehet szert.

3. Az állatorvos bírósági vagy hatósági eljárásban történő meghallgatása esetén legyen különösen megfontolt, körültekintő és törekedjen a hivatásához méltó szakszerűsége, tárgyilagosságra és pontosságra, állatorvosi szakvélemény kiadást (kiállítást) csak az adott szakterület megfelelő szintű szakmai ismerete esetében vállaljon.

IV. Az állatorvos hatósági tevékenysége és a hatóságokkal való kapcsolata

1. Szolgáltató-állatorvosi tevékenységet is folytató hatósági állatorvos – szolgáltató-állatorvosi tevékenysége körében - az ellenőrzési körébe tartozó szolgáltató-állatorvost nem felügyelheti, és nem keltheti annak látszatát, hogy erre szakmai képesítése, közszolgálati tisztségviselői besorolása és címe feljogosítja.
2. Az állatorvos nem tanúsíthat olyan magatartást, amellyel a hatósági szerv, vagy az annak képviselőjében eljáró személy(ek) intézkedéseit lejáratja.

V. Az állatorvosok egymás közötti kapcsolata

1. Az állatorvosok hivatásuk gyakorlása során fokozott figyelemmel teljesítsék kötelezettségeiket. Egymással való kapcsolatukban legyenek kölcsönösen segítőkészek és előzékenyek, az egymással megkötött, különösen az állatorvosi tevékenység végzésére vonatkozó írásbeli és szóbeli megállapodásaikat maradéktalanul tartsák be.
2. Az állatorvos köteles a helyettesítésre és – amennyiben szolgáltatói ügyeletet vállal – az ügyeletre vonatkozó szabályokat betartani. Az állatorvos a kari szellem erősítése érdekében a tőle elvárható módon nyújtson segítséget állatorvos kollégái részére.
3. Az állatorvosnak kollégája irányában olyan magatartást kell tanúsítania, amellyel biztosítja annak megbecsülését és az orvosi tevékenysége iránti bizalmat. Az állatorvos más állatorvos képzettségét, megállapításait, gyógyító eljárását, műtéti készségét, műszerezettségét, magatartását stb. **az állattartók előtt nem, más állatorvosok előtt, illetve szakmai fórumokon pedig kizárólag személyeskedés nélkül, csak szakmai érvekre alapozva** bírálhatja. Véleményét, tanácsát csak oly módon közölheti az állattartóval, hogy ezzel a kezelő állatorvos iránti bizalmat ne ingassa meg, tevékenységével az adott eset megoldására szorítkozzon.
4. Minden állatorvosnak kötelessége kollégáit a laikusok megalapozatlan bírálataival szemben megvédeni, azokat visszautasítani.
5. Az állatorvos az állattartó, vagy más személy előtt az orvos és a gyógyszerész tevékenységét nem bírálhatja, nem tehet olyan kijelentést, mely az orvos és a gyógyszerész iránti bizalmat megingathatná.
6. Az állatorvos kötelessége, hogy az általa ellátott beteget kezelő másik állatorvosnak a szükséges tájékoztatást – különösen annak kérésére – kellő időben megadja. Kötelessége továbbá, hogy az őt helyettesítő állatorvosnak az esetleges járványos betegségekről, illetve a praxisát is érintő hatósági munkák állásáról pontos tájékoztatást adjon.
7. Az állatorvos a szabadságát és pihenő idejét úgy ütemezze és vegye igénybe, hogy az általa elvégzendő határidős feladatait maga végezhesse el.
8. A helyettesítő állatorvost a helyettesítéssel azonos jogok illetik meg, és ugyanazok a kötelezettségek terhelik. Helyettesítői minőségét tegye egyértelművé az állattartók előtt.
9. Az ügyeletet vállaló szolgáltató állatorvos a Kamara vonatkozó szabályzatában foglaltakat köteles betartani.

VI. Az állatorvosi praxis tisztességtelen szerzése

1. Az állatorvos köteles tartózkodni az ügyfélszerzés minden tisztességtelen formájától, tisztességtelen reklámtevékenységet nem folytathat. Az állatorvos reklámtevékenysége nem sértheti mások személyiségi jogait, nem ütközhet a jó erkölcsbe, jó ízlésbe és a hivatás tisztességébe. A reklám nem lehet hamis,

félrevezető és hitelrontó. A **házalás** az ügyfélszerzés tisztességtelen módjának tekintendő súlyos fokú etikai vétség. Házalásnak minősül, ha az állatorvos – akár megbízott igénybe vételével - szolgáltató tevékenységét a tulajdonos, illetve az állattartó lakhelyén vagy az állat tartási helyén közvetlenül a tulajdonosnak vagy az állattartónak ajánlja fel. Az ügyfélszerzés tisztességtelen módjának tekintendő továbbá, ha az állatorvos **alaptalanul** azt állítja, vagy azt sugallja az állattartónak, hogy az adott beavatkozás elvégzésére kizárólag ő jogosult vagy kizárólag ő képes. Amennyiben az állatorvos az állattartó hívása nélkül a szolgáltatás nyújtásának szándékával fellépve megjelenik a tartási helyen, ill. az állatért felelős személy lakóhelyén, fellépésével korlátozza az állattartót a szabad állatorvos-választás jogának gyakorlásában, adott esetben, meg is fosztja attól, súlyos etikai vétséget követ el. Ilyen tevékenységnek minősül különösen a veszettség elleni védőoltás beadásának ajánlása.

2. Az állatorvos a reklámozás során nem élhet vissza az állattartó bizalmával, nem használhatja ki tapasztalatlanságát vagy laikus mivoltát.

3. Nem minősül tisztességtelen reklámnak, ha az állatorvosról vagy munkájáról, a hivatás gyakorlásával kapcsolatban jelenik meg tájékoztatás, tanulmány, interjú, riport, közlemény, továbbképzés-szervezés, vagy bejegyzett működési területén a szaknévsorban vagy a telefonkönyv szakmai csoportosítási részében szerepelteti magát a működési terület és -tevékenység, valamint a rendelési idő és telefonszám megjelölésével.

4. A szolgáltató állatorvos a lakásán, székhelyén, - amennyiben az nem esik egybe működési területével ill. telephelyével (rendelőjével) - LAKÓHELYI NÉVTÁBLÁT tehet ki, amelyen nevét, állatorvos voltát, szakállatorvosi képesítését tüntetheti fel. A szolgáltató állatorvos telephelyén (rendelőjénél) MUNKAHELYI NÉVTÁBLÁT helyezhet el (a szakág megjelölésével) amelyen a név, a szakállatorvosi végzettség, a rendelési idő, a telefonszám, valamint az állatorvosi intézmény esetleges fantázia-neve is feltüntethető. A tábla más információt, a MÁOK bélyegző- és címhasználati szabályzatában foglaltaktól eltérő címekeket, tisztességtelen reklámszöveget nem tartalmazhat, a fantázia név nem lehet megtévesztő és jogellenes. Az ilyen tábla mérete intézményenként 2,5 m²-nél nem lehet nagyobb. ÚTBAIGAZÍTÓ TÁBLA - állatorvosi intézményenként kettő helyezhető el az intézménytől legfeljebb 500 m távolságra, de az útbaigazító tábla a hozzá legközelebb eső hasonló állatorvosi intézményhez nem eshet közelebb, mint az útbaigazító táblával hirdetett intézményhez. A fenti tábla az intézmény nevét, címét, valamint távolságát tüntetheti föl. Méretét a Kamara területi szervezete, illetékességi területén egységesen maximálhatja.

VII. Az állatorvos orvoslási magatartása

1. A gyógyító-megelőző alapelőző szolgáltató állatorvosi tevékenység körében (a folyamatos ellátás alatt lévő egyed és állomány eseteinek kivételével) kötelező az egyed vagy az állomány vizsgálata, melynek minden panaszra és a vizsgálat során észlelt minden kóros tünetre ki kell terjednie. Az állatorvos felelős a beteg szakszerű vizsgálatáért, gyógykezeléséért, egészségének, termelésének védelme érdekében tett intézkedésekért, vagy azok elmulasztásáért. A beteget, illetve az állományt az adott lehetőségek között az állatorvostudomány mindenkori állásának, a beteg, illetve az állomány egyéni adottságainak, valamint a betegsége szakaszának megfelelő gyógykezelésben kell részesíteni. Az állatorvosnak mindig a legcélravezetőbbnek ítélt gyógymódokat és eszközöket kell alkalmazni.

2. Az állatorvosnak a legnagyobb gondossággal és körültekintéssel kell megtennie mindazokat az intézkedéseket, amelyek a betegségek megelőzéséhez, illetve elterjedésének megakadályozásához, a beteg állat életének megmentéséhez, gyógyulásához, illetve termelőképességének helyreállításához szükségesek. Laboratóriumi és egyéb vizsgálatot jogszabály által meghatározott esetben, de saját elhatározásából, illetve felkérésre is igénybe kell vennie a megfelelő ellátás érdekében.

3. Állat részére csak a mindenkori hatályos jogszabályokban előírtak betartásával szabad gyógyszerkészítményt rendelni, illetve alkalmazni. Állatorvos nem működhet közre ezzel ellentétes állattartó gyakorlatban, és ha ilyen tapasztal, az ellen a leghatározottabban fel kell lépnie, akár olyan módon is, hogy az illetékes hatósághoz fordul bejelentéssel. Nem élelmiszer-termelő állatok részére nem A.U.V. vagy nem az adott állatfajra engedélyezett készítmény rendelését és/vagy alkalmazását megelőzően, az állatorvos köteles az állattartót a felhasznált készítmény várható hatásairól és ismert mellékhatásairól, a készítmény alkalmazásának ismert kockázatairól tájékoztatni.

4. Az állatorvos, ha a kórisme megállapításához, vagy a beteg szakszerű vizsgálatához, gyógykezeléséhez megfelelő felszerelése, szakismerete, gyakorlati tapasztalata nincsen, köteles az állattartó egyetértésével kellő szakismerettel rendelkező állatorvos(ok) véleményét, közreműködését kérni, vagy a beteget ilyen állatorvoshoz irányítani. A konzílium igénybe vétele előtt az állattartót tájékoztatni kell annak várható költségeiről.

5. Konzíliumot az állatorvos javasolhat, vagy az állattartó kérhet. A kezelő állatorvosnak kötelessége az igénybe vett többi kollégát a konzílium tárgyról részletesen és érdemben tájékoztatni. A konzíliumba hívott állatorvos(ok) tevékenysége nem irányulhat a konzíliumot kérő állatorvos szakmai tekintélyének csökkentésére és az iránta megnyilvánuló bizalom megingatására.

6. Az állatorvos tevékenysége során nem alkalmazhat olyan vizsgálati eljárást, gyógymódot, eszközt, amelyhez megfelelő ismeretei nincsenek.

7. Az állatorvos munkavégzéséhez szükséges ruházata, berendezései, gépei, eszközei, rendelője műtője a szakmai kívánalmaknak megfelelően tiszták és -a szakmai előírásoknak megfelelően- sterilek legyenek. Fertőző betegséget ne terjesszenek, ne közvetítsenek.

VIII. Állatorvosi titoktartás

1. Az állatorvost - jogszabályban meghatározott kivételektől eltekintve - titoktartási kötelezettség terheli.

2. Amennyiben tudomására jut, hogy jogügylet (adásvétel, csere stb.) tárgyát képezi az eladó megbízásából általa kezelt olyan állat, amelynél szavatossági hiba merülhet fel, köteles az eladó figyelmét a várható jogkövetkezményekre felhívni. A figyelemfelhívást munkanaplójában rögzítenie kell.

3. Ha adásvétel esetén a vevő ad megbízást a vételt megelőző vizsgálat elvégzésére, az állat vizsgálata az eladó beleegyezésével végezhető el. A beleegyezést írásba kell foglalni (teljes bizonyító erejű magánokirat formájában). A vizsgálat és annak eredményének ismerete ez esetben mind az eladót, mind a vevőt megilleti.

4. Ha a vevő és eladó egyaránt patientúrájába tartozik, az állatorvos maga dönt, hogy megkeresésre ad-e szaktanácsot adásvételre, cserére vagy az állat értékének meghatározására.

5. A már lezajlott adásvétel után, ha a vevő szavatossági hibára vagy annak gyanújára hivatkozva állatorvosi vizsgálatot kér, a vizsgálat megkezdése előtt az állatorvosnak meg kell győződnie a vizsgálatot kérő rendelkezési jogosultságáról (tulajdonjog, haszonbérleti jog, gondozási jog), és a vizsgálat tárgyának a jogügylet tárgyával való azonosságáról.

6. Az állatorvosi munkanapló (vagy a számítógépes nyilvántartás) olyan adatokat tartalmaz, amelyek, ha illetéktelen személy tudomására jutnak, az az állatorvosi titoktartást sértheti.

Ezért az állatorvos gondosan őrizze a munkanaplóját és személyes adatokat tartalmazó feljegyzéseit, aktív tevékenységgel (pl. jelszó, rendszeresen frissített vírus- és kémprogram irtó alkalmazása) védje az illetéktelen behatolástól a számítógépes nyilvántartását. Az állatorvos ügyeljen arra, hogy a nem állatorvos munkatársai is ismerjék és alkalmazzák az állategészségügyi szolgáltató intézményben a titoktartásra és az adatkezelésre kialakított belső szabályokat és előírásokat. Az állatorvos a különböző elektronikus

nyilvántartásokhoz tartozó belépési jelszavait kezelje kifejezett gondossággal. Aktív tevékenységgel gondoskodjon arról, hogy jelszavaival és kódjaival a munkatársai ne élhessenek vissza.

7. Ha az állatorvos nyilvánosság előtt beszámol egy esetről, előadás, szakcikk, esetleg szépirodalmi alkotás formájában, ezt csak a személyiségi jogok és a tisztességtelen piaci magatartás tilalmára vonatkozó szabályok tiszteletben tartásával teheti.

IX. Az állatorvos és az állattartók kapcsolata

1. Az állatorvos általában az állattartónak ad nyilatkozatot, tanácsot, gyógykezelési útmutatást, szakvéleményt, kivéve, ha ezt az állattartó másként kéri.

2. Az állatorvos - a X./A 3. és XII/3. és a VIII./5. pont esetét kivéve - általában nem köteles az állattartónak az állat feletti rendelkezési jogosultságáról (pl.: tulajdonjog, birtokjog, haszonélvezeti jog) meggyőződni.

3. Az állatorvos az állattartókkal való korrekt kapcsolata érdekében köteles közzétenni rendelésének rendjét, praxisának telefonos elérhetőségét, és a meghirdetett rendelési időket megtartani.

4. Az állatorvos napi munkájának megszervezésekor köteles figyelembe venni a bejelentett esetek súlyosságát és sürgősségét. A sürgősségi sorrendet maga állapítja meg.

5.

a.) Jelen Szabályzat alkalmazása szempontjából az állatorvosi elsősegélynyújtás a balesetet vagy heveny egészségkárosodást szenvedett állat(ok) állapota rosszabbodásának meggátlására irányuló, a közvetlen életveszély elhárítása érdekében kifejtett célszerű tevékenység. A jelen Szabályzat alkalmazása szempontjából az állatorvos akkor képes elsősegélyt nyújtani, ha az elsősegélyre szoruló állatot közvetlenül önmaga észleli, illetve az állatot ért baleset és/vagy heveny egészségkárosodás helyszínén tartózkodik.

b.) Elsősegélyt nyújtani az a.) pontban foglaltak szerint minden állatorvosnak kötelessége, olyan mértékig, hogy az az elsősegélyt nyújtó állatorvos testi épségét és egészségi állapotát ne veszélyeztesse.

c.) Az a.) pontban foglaltak szerinti elsősegély nyújtását az állatorvos nem tagadhatja meg, ha az elsősegély nyújtása ésszerű, lehetséges és szükséges, mert az állat életét közvetlen veszély fenyegeti, súlyos fájdalom, vagy hirtelen állapotrosszabbodás lépett fel, de nincs lehetőség szakszerű sürgősségi szolgáltató állatorvosi ellátásra. Az elsősegélynyújtás szükségességét és ésszerűségét az állatorvos a saját szakmai és etikai felelősségére állapítja meg.

d.) Jelen Szabályzat alkalmazása szempontjából a sürgősségi szolgáltatói állatorvosi ellátás az a szolgáltató állatorvos által végzett tevékenység, amely a balesetet szenvedett, megsérült, vagy hirtelen, rohamszerűen megbetegedett állat egészségi állapotának felmérésére és kezdeti kezelésére irányul, célja az állat egészségi állapotának stabilizálása. A sürgősségi betegellátás a szolgáltató-állatorvosi tevékenység keretében végzett ellátás.

e.) Minden olyan eset, amikor az állat életét közvetlen veszély fenyegeti ugyan, de lehetőség van a szakszerű ellátására, sürgősségi betegellátást igényel. Az az eset, amikor az életveszélyben lévő állat állapotát az állatorvoshoz bejelentik, vagy az állatorvost a székhelyéről/telephelyéről életveszélyben lévő állathoz hívják, vagy ilyen állatot a székhelyére/telephelyére (rendelőbe, szakrendelőbe, állatkórházba) szállítanak, a jelen Szabályzat alkalmazása szempontjából nem állatorvosi elsősegélynyújtásnak, hanem sürgősségi szolgáltató-állatorvosi ellátásnak minősül.

f.) A sürgősségi ellátásra az állatorvosi szolgáltatás nyújtásának általános szabályai az irányadóak azzal a különbséggel, hogy életveszély, vagy annak gyanúja esetén az állatorvosnak ellátási elsőbbséget kell

biztosítania. Több sürgősségi ellátási igény egyidejű felmerülésekor a szükséges szolgáltatások sürgősségét és az ellátási sorrendet az állatorvos a saját felelősségére állapítja meg.

g.) Az állatnak a sürgősségi betegellátás helyszínére történő esetleges szállítása nem tartozik a sürgősségi betegellátást nyújtó állatorvos felelősségi körébe.

h.) Jelen Szabályzat alkalmazása szempontjából, az állatorvosi munkadíj és a felmerülő költségek megfizetése tekintetében a gazdátlan, kóbor állat sürgősségi ellátása esetén a sürgősségi ellátást kezdeményező személyt a tulajdonos megbízottjának kell tekinteni.

6. Az állatorvosi beavatkozáshoz szükséges munkafeltételek hiányában, továbbá, amennyiben a kezelésben résztvevő(k) egészsége, testi épsége veszélyeztetett, az állatorvos vizsgálni köteles, hogy a feltételek javíthatók-e. Amennyiben nem, a beavatkozást köteles megtagadni (szabályzat X. fejezet A/5.pont)

7. Az állatorvos a betegvizsgálat után mindenkor köteles az állattartót felvilágosítani az általa megállapított betegség jellegéről (fertőző, nem fertőző betegség, a kezelő személy vagy a környezet fertőződhet-e vagy a fertőzést terjesztheti-e), prognózisáról, a kezelés várható költségéről, valamint élelmiszer-termelő állatok esetén az élelmezés-egészségügyi várakozási időről.

8. Az állatorvos minden esetben hívja fel az állattartó figyelmét, hogy a kár megelőzése vagy a már bekövetkezett kár mérséklése érdekében mi a követendő eljárás, vagy teendő. Amennyiben a kár megelőzésében és csökkentésében az állattartó nem úgy jár el, ahogy az tőle elvárható, és tevékenysége esetleg köz- és állat-egészségügyet veszélyeztet, vagy ilyen jogszabályokat sért, az állatorvos köteles erre a figyelmét felhívni, és a hathatós intézkedés érdekében az illetékes közigazgatási szervet értesíteni.

9. Az állatorvos köteles felhívni az állattartó figyelmét a kért, illetve szükséges beavatkozás azon kockázataira, amelyek mérlegelése reálisan szükséges a beavatkozásról való állattartói döntéshez.

10. Az állatorvos, állatorvosi tevékenységével az állattartót sem jogosulatlan előnyhöz nem juttathatja, sem hátrányos helyzetbe nem hozhatja.

X. Állatorvosi beavatkozás megtagadása

A.) Az állatorvos köteles a beavatkozást megtagadni:

1.) ha a kért/megrendelt beavatkozás elvégzése jogszabályba és/vagy állatorvosi szakmai és/vagy etikai szabályba ütközik;

2.) az állat életének kioltása kérelmezésekor, ha a beavatkozást kérelmező személy az állat feletti rendelkezési jogosultságát hitelt érdemlően nem igazolta, vagy arról saját kezűleg aláírt írásbeli nyilatkozatot nem tett;

3.) ha a beavatkozás elvégzése maradandó és/vagy helyreállíthatatlan elváltozással járna, ugyanakkor a beavatkozást kérelmező személy az állat feletti rendelkezési jogosultságát hitelt érdemlően nem igazolta, vagy arról saját kezűleg aláírt írásbeli nyilatkozatot nem tett (pl. állat ivartalanítása, vasectomizálása);

4.) ha az állattartó tenyészértékkel bíró állaton, a szaporító képesség meghagyása mellett olyan beavatkozást kér, amely az állaton fennálló genetikai terheltség és/vagy fejlődési rendellenesség kedvezőtlen tulajdonságait elrejtjené vagy mérsékelné;

5.) ha a beavatkozás elvégzésének nem állnak fenn a személyi (pl. az állatorvos egészségi állapota, ítélőképességének befolyásoltsága, az eset ellátásához szükséges szaktudásának hiánya) és/vagy tárgyi (pl. a beavatkozás elvégzéséhez szükséges felszerelés hiánya, vagy rendeltetészerű munkavégzésre való alkalmatlansága) feltételei. Ha az állatorvos a beavatkozást - a X. A.) 1-4. pontokban meghatározottak

kivételével - bármely okból megtagadja, köteles tájékoztatni az állattartót a kért szolgáltatás nyújtására feltehetően képes szolgáltató állatorvos vagy állategészségügyi szolgáltató intézmény elérhetőségi adatairól.

B) Az állatorvosi beavatkozás megtagadható, vagy a már megkezdett beavatkozás megszakítható

- 1.) ha az állattartó nem tartja be az állatorvos utasításait;
- 2.) ha az állattartó egyidejűleg más állatorvossal is kezelteti a betegét és az előző kezelésről az újonnan felkért állatorvos megfelelő tájékoztatást nem kapott;
- 3.) ha az indokolt kockázatnál a várható eredmény kisebb;
- 4.) ha a beavatkozás biztonságos elvégzésének feltételei nem állnak fenn;
- 5.) ha az állatorvosi munkadíj és költségek megfizetését a szolgáltató állatorvos nem látja biztosítottnak;
- 6.) ha az állattartó az állatorvost becsméri, súlyosan megsérti, vagy ezt korábban megtette, illetve, ha az állattartó az állatorvost bántalmazza, vagy bántalmazással fenyegeti, vagy azt korábban megtette;
- 7.) telefonon történő sürgősségi betegellátás-kérés esetén (különösen akkor, ha közterületen balesetet szenvedett állat tulajdonosa nem azonosítható) a segélykérő személy a nevét, lakcímét vagy más elérhetőségi adatát kérésre nem közli, és nem vállalja, hogy az állatorvos megérkezéséig a helyszínen marad.
- 8.) ha az állattartó és az állatorvos között nem áll fenn – vagy megszűnt – az állatorvosi munka végzéséhez szükséges bizalom.

XI. Az állatorvos díjazása

A szolgáltató állatorvost tevékenységéért költségtérítés és munkadíj (állatorvosi díj) illeti meg. Az állatorvosi díjról az állatorvos lemondhat.

1. Az állatorvos a rendelőjében alkalmazott legfontosabb beavatkozások tájékoztató jellegű díjtételeit köteles kifüggeszteni. Amennyiben az állatorvos a kért beavatkozást csak a kifüggesztettől eltérő díjért vállalja, akkor erről az állattartót a beavatkozás megkezdése előtt köteles tájékoztatni, és az eltérő díjszabás alkalmazását indokolni.
2. Amennyiben az állatorvosi szolgáltatás teljesítésére nem az állatorvos rendelőjében kerül sor (kiszállás az állat tartási helyére), az állatorvos köteles az állattartót (legkésőbb a beteghez hívás során) előzetesen és megfelelően tájékoztatni a kért szolgáltatás és a kiszállás várható együttes költségéről.
3. Az állatorvos díjazása nem eredményfüggő, így mindenképpen megilleti őt a szolgáltatási munkadíja és a felhasznált anyagok, gyógyszerek ára, valamint kiszállás esetén az útiköltség megtérítése.

XII. Az állatorvos magatartása az állattal való kapcsolatában

1. Az állatorvos tevékenysége során az állatvédelem törvényi, jogszabályi előírásait és szabályait tartsa be, és azt másoktól is követelje meg.
2. Az állat(ok) befogása, megfékezése, kezelése során olyan megoldásokat alkalmazzon, amelyek az indokolatlan fájdalmat és szenvedést kizárják.
3. A tulajdonos kérésére - az idevonatkozó hatályos jogszabályok betartása mellett - az állatorvos az állat életét kiolthatja, ha a tulajdonjog hitelt érdemlően igazolódott, illetve ki kell irtania, ha azt jogszabály írja elő. Ez esetben olyan beavatkozást kell alkalmaznia, hogy az ne okozzon szükségtelen fájdalmat az állatnak,

valamint ne keltsen megbotránkozást az esetleges szemléelőben. Maga az eljárás a nyilvánosság kizárásával történjék.

XIII. Az állatorvosi etikai bizottságok tevékenysége

1. Az etikai bizottság a Kamara etikai kérdésekben eljáró tanácsadó, véleményező, döntést hozó, szankcionáló szerve. Az elsőfokú etikai bizottság határozatai ellen fellebbezésnek van helye, a másodfokon hozott határozattal szemben bírói felülvizsgálatnak van helye a törvényben, valamint jelen szabályzatban meghatározott határidő és eljárási szabályok szerint.
2. Az országos etikai bizottság feladata fellebbezés esetén az első fokon tárgyalt ügyek másodfokon történő elbírálása, a másodfokú etikai határozatok meghozatala, a kor követelményeinek megfelelő etikai irányelvek megfogalmazása, szabályzatba való beépítése, szükség szerint magasabb szintű jogszabályba történő kiemelésre javaslattétel, az állatorvosi tevékenység aktualizálása, az elmélet és a gyakorlat egységének elősegítése.
3. Etikai vétség alapos gyanújának fennállása kérdésében a területi szervezet etikai bizottsága jogosult állást foglalni, és ez ügyben az etikai eljárást megindítani.
4. Az etikai bizottságok tevékenységükkel hozzájárulnak ahhoz, hogy az állatorvosok az etikai szabályzatban megfogalmazott magatartásformát betartsák. Biztosítják az ügyek elfogultságtól mentes kivizsgálását.
5. Az etikai bizottságok eljárásukkal és határozataikkal segítik a Kamara tevékenységét, valamint jelzést adnak (a vizsgált etikai vétségek száma, súlyossága alapján) a jellegzetes tendenciákról, illetve a konfliktusok alapjairól.
6. Az etikai bizottság (országos, területi) jogosult az etikai vétség megállapítására, valamint az etikai büntetés kiszabására. A magatartás esetleges egyéb jogkövetkezményeit (büntetőjogi, polgári jogi, közigazgatási) az arra hivatott más szervek jogosultak megállapítani.

A MAGYAR ÁLLATORVOSI KAMARA ETIKAI ELJÁRÁSI SZABÁLYZATA

Általános rendelkezések

A Kamara törvényben meghatározott joga és kötelessége, hogy őrködjön az állatorvosi hivatás tisztasága fölött, védelmezze a hivatásuknak megfelelően élő állatorvosokat, elmarasztalja azokat, akik a szakmai, erkölcsi, etikai szabályokat megszegik. A Kamara e jogát és felelősségét az I. fokú etikai bizottságok (továbbiakban: EB), és az Országos Etikai Bizottság (továbbiakban: OEB) útján gyakorolja. A Kamara Küldöttközgyűlése az EB-k és az OEB működését, feladat- és hatáskörét a jelen etikai eljárási szabályok alapján határozza meg. Az etikai bizottságok tagjai szakmai és állatorvos-etikai tekintetben köztisztületben álló, feddhetetlen állatorvosok lehetnek.

Illetékesség

1. Az etikai eljárást az etikai vétség **elkövetési helye szerinti etikai bizottság folytatja le**. Ha az eljárás alá vont kamarai tag több területi szervezet területén is követett el etikai vétséget, akkor az az etikai bizottság jár el, amelyik előbb indította meg az etikai eljárást.
2. Az OEB-hez érkezett panaszt az OEB elnöke a kézhezvételtől számított 3 munkanapon belül továbbítja az illetékes etikai bizottságnak.
3. Amennyiben az illetékes területi szervezetnek nincs működő etikai bizottsága, vagy az etikai bizottság bármely okból határozatképtelen, úgy az eljáró elsőfokú etikai bizottságot az OEB elnöke jelöli ki.

4. A területi EB-hez beérkezett panaszról és az etikai eljárás megindításáról a területi EB elnöke 3 munkanapon belül köteles tájékoztatni az OEB elnökét, és az ügyszámot is meg kell küldenie az OEB elnökének a panasz másolatával együtt.

Hatáskör

5. Az etikai bizottságok hatáskörébe tartozik:

- a.) az állatorvosi hivatás etikai, erkölcsi, szakmai szabályait betartó állatorvosok védelme,
- b.) az etikai helyzet figyelemmel kísérése, értékelése, figyelemfelhívás az intézkedést kívánó jelenségekre,
- c.) indokolatlan vádaskodás, jogtalan támadás esetén a kamarai tagok védelme,
- d.) etikai vétség megállapítása esetén az elkövető elmarasztalása,
- e.) hatáskörét meghaladó esetekben a szükséges intézkedések megtétele (rendőrség, ügyészség, bíróság stb. felé).

6. Az etikai bizottságok határozataik kialakításánál a törvények, egyéb jogszabályok, az Etikai Szabályzat, a Szakmai Irányelvek Szabályzata alapján döntenek.

7. Az EB érdemi határozata ellen a panaszos és panaszlott állatorvos a törvényben rögzített szabályok szerint fellebbezéssel élhet az OEB felé.

8. Az OEB hatásköre:

- a) az illetékes etikai bizottságoktól vagy a közvetlenül a panaszosoktól beérkező etikai panaszoknak (ügyeknek) az OEB ügyszámot ad, mely tartalmazza azt a számot, amit az ügy az illetékes első fokú bizottságnál kapott.
- b) az állatorvosi hivatás szakmai, etikai szabályait betartó állatorvosok védelme,
- c) az etikai helyzet figyelemmel kísérése, értékelése, figyelemfelhívás az intézkedést kívánó jelenségekre,
- d) indokolt esetekben az etikai normák módosításának, továbbfejlesztésének kezdeményezése a Kamara illetékes szerveinél,
- e) az EB-k tevékenységének módszerbeli segítése, elvi irányítása, az EB tagok számára továbbképzés szervezése
- f) az EB határozata ellen benyújtott fellebbezés esetén a II. fokú eljárás lefolytatása.

Eljárási szabályok

9. Az illetékes EB eljárása bejelentésre vagy a Kamara feladatkörében eljáró tisztségviselőinek kezdeményezésére, valamint az etikai bizottságok tagjainak javaslatára hivatalból indulhat. (2012. évi CXXVII. Tv 26.§ (2.)) A panaszhoz csatolni kell mindazon mellékleteket és dokumentumokat, amelyek a panaszhoz tartoznak. Etikai panasz bejelentése csak abban az esetben szabályos, ha az írásos formában benyújtva, postai küldeményként került valamely EB-hoz. A panaszbejelentést a panaszosnak alá kell írnia és meg kell adnia az elérhetőségi adatait (cím, telefonszám és/vagy e-mail cím), valamint egyértelműen beazonosíthatóan meg kell neveznie azt az állatorvost, akire a panasz irányul.

a.) Hivatalból akkor lehet eljárást kezdeményezni, ha azt jogszabály írja elő, valamint, ha az közérdekből, vagy az érdekelt jogának, jogos érdekének megvédése, illetve a jogszabályok és a kamarai szabályzatok megtartása végett indokolt. Hivatalból indul az eljárás az Etikai Szabályzat I. szakasz 1/a pontja alapján becsatolt „jó szakmai előmenetel” igazolásban leírt etikai határozat alapján.

b.) Az EB elnökének a beérkező panaszt vagy a hivatalból történő eljárás kezdeményezését haladéktalanul nyilvántartásba kell vennie és iktatnia kell. Az iktatás külön e célra szolgáló iktatókönyvbe történik soros lajstromszám szerint, melyet az évszámmal törve kell bejegyezni.

10. Az etikai bizottság nem indíthatja meg az etikai eljárást az etikai vétség tudomására jutásától számított kilencven napon túl, valamint akkor sem, ha a vétség elkövetése óta már három év eltelt. Bejelentésre induló etikai eljárás esetén a tudomásra jutás időpontja az a nap, amikor a bejelentés a Kamarához beérkezik, a 90 napos időtartam első napja a beérkezést követő nap. Kizárt a folytatólagosan elkövetett etikai vétség egyes részcselekményeinek önálló elévülése. Az elévülési idő meghatározása szempontjából, annak kezdő időpontja a folytatólagos cselekményeknél a legutolsó részcselekmény befejezésének időpontja. A megindított eljárást meg kell szüntetni, ha az elévülés az eljárás során válik ismertté. Ha az etikai vétségnek is minősülő ügyben az etikai eljárás megindítása előtt büntető vagy szabálysértési eljárás is indult, a kilencven napos határidő a jogerős határozat területi szervezettel történt közlésétől, a hároméves határidő pedig az eljárás jogerős befejezésétől számít.

11. Az EB-hez érkezett panaszt iktatás után az EB elnöke megvizsgálja:

a) Hatáskör és illetékesség szempontjából, valamint dönt az esetleges elévülésről is. Ha az EB elnöke azt állapítja meg, hogy az EB az ügyben nem illetékes, az iratot 5 munkanapon belül köteles megküldeni az illetékes területi szervezet etikai bizottságának. Tárgyaláson kívül dönt mind az I., mind a II. fokú Etikai Bizottság az I. szakasz 1/a pontja alapján becsatolt „jó szakmai előmenetel” igazolásban foglalt felfüggesztő vagy kizáró határozat „honosításáról”.

b) Ha a panaszból megállapítható, hogy az eljárásra nem a Kamara, hanem más hatóság vagy szerv jogosult, az EB elnöke az ügyiratot 10 munkanapon belül köteles annak megküldeni, és erről a panaszost értesíteni.

c) Az etikai eljárást etikai vétség alapos gyanúja esetén lehet megindítani, és azt a megindítástól számított harminc napon belül le kell folytatni, kivéve, ha a bizonyítási eljárás lefolytatása ennél hosszabb időt tesz szükségessé. Az eljárás megindítási napjának azt a napot kell tekinteni, amikor a 11.j. pont szerinti eljárási díj, vagy hivatalból indított eljárás esetén a benyújtott panasz az illetékes területi szervezethez megérkezett. Az eljáró etikai bizottság egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal meghosszabbíthatja az etikai eljárást, ha a bizonyítási eljárás lefolytatása ezt indokoltá teszi. A július 1-e és augusztus 31-e között beérkező panaszok esetében – tekintettel a nyári szabadságokra – az eljárás további 30 nappal meghosszabbítható.

d) Ha a panasz intézkedést nem igényel, valamint, ha elévülés állapítható meg, az erről szóló határozatot, illetve értesítést meg kell küldeni a panaszosnak, illetve az etikai eljárást kezdeményezőnek.

e) A kivizsgálást nem igénylő ügyekről az EB elnökének az EB-t a legközelebbi ülésen tájékoztatnia kell.

f) A fenti esetekben készült írásos dokumentumokat az EB elnöke – annak akadályoztatása esetén az EB kijelölt tagja – írja alá, és az EB pecsétjével látja el.

g) Az EB minden panaszra köteles válaszolni akkor is, ha megállapítást nyer, hogy az EB bármilyen okból nem illetékes. A válaszban az EB köteles a panaszt benyújtó számára személyes adatai kezelésének módjáról tájékoztatni. Az adatkezelésekkel kapcsolatos irányelveket a MÁOK területi, illetve országos szervezetének Adatvédelmi Szabályzata tartalmazza.

h) Ha az EB elnöke megállapítja az EB illetékességét, gondoskodik a panasz kivizsgálásáról. (2012.évi CXXVII.Tv. 28. § (3)) Nyilvánvalóan (pl. objektív adatok alapján megállapíthatóan) megalapozatlan panasz esetén az illetékes EB elnöke saját hatáskörében eljárva és saját felelősségére dönthet úgy, hogy a panasz ügyében etikai tárgyalás megtartása nem szükséges. Névtelen, vagy hamis névvel megjelölt panaszos

esetében, valamint, ha a panaszos kiléte nem állapítható meg, az etikai eljárást minden további vizsgálat és etikai büntetés kiszabása nélkül le kell zárni, kivéve, ha a panaszban foglalt cselekmény jogosulatlan állatorvosi tevékenységet vagy bűncselekményt valósít meg, ebben az esetben az EB a panaszt az illetékes hatósági szervnek továbbíthatja. Ha az EB illetékes, a panasz iktatása után köteles az OEB értesíteni a beérkezett panaszról úgy, hogy a panasz másolatát az annak adott iktatószámmal együtt az OEB-nek megküldi. (lásd 4. pont)

i) Az etikai eljárás megindításáról az etikai eljárás megindításával egyidejűleg értesíteni kell a panaszost vagy az etikai eljárást kezdeményezőt (a megadott e-mail címére elektronikusan, vagy postai úton), valamint a panaszlottat. **A panaszost az értesítésben arról is tájékoztatni kell, hogy az etikai eljárás lefolytatása a j) pontban foglaltak szerint díjköteles**, illetve tájékoztatni kell az eljárás folyamán a személyes adatai kezelésének módjáról is.

j) **Az első fokú etikai eljárási díj 5.000,- (ötezer) forint. Nem kell az eljárási díjat megfizetni a feladatkörében eljáró kamarai tisztségviselő kezdeményezésére vagy a hivatalból indított eljárás esetén.** Az eljárási díjat legkésőbb az erre történő felhívás kézhez vételétől számított 5 napon belül kell megfizetni. Az eljárási díj összegéről a területi szervezet – fizetési határidő megadásával – számlát állít ki. Az eljárási díj meg nem fizetése a panasz visszavonásának minősül.

k) **Az eljáró etikai bizottság tárgyalás nélkül határoz, ha**

a) az eljárás alá vont Kamarai tag elismerte az általa elkövetett etikai vétséget, és

b) a tagsági jogviszony felfüggesztése vagy a tag kizárása etikai büntetésének alkalmazási feltételei nem állnak fenn. (2012. évi CXXVII. Tv. 28 §. (5))

c) azokban az esetekben, amikor az Alapszabály így rendelkezik.

Ha az EB elnöke úgy ítéli meg, hogy az ügyben lehetséges lenne a k) pontban foglaltak szerint tárgyalás nélkül határozatot hozni, köteles vizsgálni, hogy fennáll-e a k) pontban foglaltak teljesülése. Ennek érdekében az EB elnöke a panaszlott állatorvostól írásos igazoló jelentést kér, aki ezt a 15 napon belül köteles megküldeni az EB-nek. **Az EB-nek megküldött igazoló jelentésnek mindenképpen tartalmaznia kell a panaszban foglalt etikai vétség elkövetésének elismerését is.** Az ügyben a panaszostól is kérhetők további adatok írásos formában. Az EB az igazoló jelentés megérkezését követően ülészik, és ha teljesülnek a k) pontban foglaltak, tárgyalás nélkül hoz határozatot az ügyben.

Ezekben az esetekben az eljárás alá vont kamarai tag a meghozott határozat ellen fellebbezést nem nyújthat be, de a határozat kézhez vételétől számított 15 napon belül tárgyalás tartását kérheti. Ebben az esetben az etikai eljárást tárgyalás megtartásával kell lefolytatni, és az első fokú határozatot ezután kell meghozni.

l) Kivizsgálást igénylő ügyekben az EB tagjai közül ki kell jelölni az ügy referensét.

m) Az EB elnöke gondoskodik arról, hogy az ügy referense az eljáráshoz szükséges iratokat megkapja, valamint arról, hogy az ügyben érdekelték a tárgyalás előtt legalább 8 nappal tárgyalási idézésüket megkapják.

n) A panaszossal, a panaszlottal, az ügyben beidézett tanúkkal az m) pontba foglalt idézésben közölni kell a tárgyalás helyét, idejét, a panasz tárgyát.

o) A panaszos és a panaszlott idézésében fel kell hívni a figyelmet arra, hogy az ügyre vonatkozó bizonyítékaikat a tárgyalás során a bizottsággal – távolmaradása esetén írásban, jelenléte esetén szóban vagy írásban – ismertesse.

p) A panaszost és panaszlottat figyelmeztetni kell továbbá, hogy igazolatlan távolmaradása a tárgyalás megtartásának nem akadálya, a bizottság a rendelkezésére álló dokumentumok alapján is dönthet. Fel kell hívni figyelmüket arra is, hogy az eljárás anyagába betekinhetnek.

q) A panaszos és panaszlott írásban meghatalmazott képviselője útján is részt vehet az etikai eljárásban.

r) Az etikai tárgyaláson részt vehetnek – a fentiekén kívül – mindazok, akiknek jelenlétét az EB elnöke engedélyezte.

s) Az etikai eljáráshoz az EB jogi segítséget vehet igénybe (ügyvéd).

12. A tárgyalást az EB elnöke nyitja meg, majd meg kell kérdezni panaszost és panaszlottat, hogy van-e elfogultsági indítványa az EB elnöke, vagy annak tagjai ellen. Igenlő esetben a bizottság zárt ülésen tanácskozik és határoz. A határozat ellen külön jogorvoslatnak nincs helye, azt az ügydöntő határozat ellen benyújtott fellebbezésben lehet kifogásolni. Az elfogultsági kifogást és az e tárgyban hozott határozatot a tárgyalási jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

13. Az I. és/vagy II. fokú etikai eljárást lefolytató etikai bizottság adott ügyre vonatkozó munkájában nem vehet részt az, akitől az ügy elfogulatlan megítélése nem várható, vagy akit az ügyben tanúként kell meghallgatni. Az eljáró etikai bizottság tagjai kötelesek nyilatkozni az esetleges személyes elfogultságukról. A II. fokú etikai eljárásban nem vehet részt, aki az I. fokú etikai eljárásban, illetve az I. fokú etikai határozat meghozatalában részt vett.

14. Akivel szemben a 12. pontban meghatározott kizárási ok áll fenn, köteles azt bejelenteni.

15. Kizárási okot a panaszos és panaszlott, valamint azok képviselői az eljárás bármely szakaszában bejelenthetnek.

16. A kizárási okot az illetékes EB elnökének, a területi EB elnökével szembeni kizárási okot az OEB elnökének, az OEB elnökével szembeni kizárási okot a Kamara elnökének kell bejelenteni, akik határoznak az eljárásból való kizárási tárgyában. Az OEB elnöke, illetve a Kamara elnöke a kizárást megállapító határozatában a kizárási megállapításával egyidejűleg rendelkezik arról, hogy a kizárással érintett ügyben a területi EB, illetve az OEB mely tagja lássa el eseti elnökként –az adott ügyre vonatkozóan teljes jogkörrel – a bizottság elnöki teendőket. Az EB elnökének, illetve az OEB elnökének nem kizáráson alapuló akadályoztatása (pl. betegség, külföldi tartózkodás, stb) esetén az érintett személy vagy az adott bizottság indítványára az OEB elnöke, illetve – az OEB elnökének érintettsége esetén – a Kamara elnöke jelöli ki az EB, illetve az OEB tagjai közül azt a személyt, aki az elnök akadályoztatásának megszűnéséig a bizottság elnöki teendőket megbízott elnökként teljes jogkörrel ellátja.

17. Az I. és II. fokú EB akkor határozatképes, ha az ülésen tagjainak (az elnököt is beleértve) legalább a fele jelen van.

18. Ha a bizottság nem határozatképes, az elnök a tárgyalást elnapolja.

19. Ha az EB határozatképes:

a) Az elnök felkéri a kijelölt referenst az ügy ismertetésére. Az ismertetésnek ki kell terjednie a panaszra, a panaszt bizonyító dokumentációra.

b) A panasz ismertetése után az elnök felteszi a kérdést a panaszoshoz, illetve annak képviselőjéhez, hogy panaszát fenntartja-e, illetve kívánja-e azt módosítani vagy kiegészíteni. Igenlő válasz esetén erre módot kell adni.

c) Ezt követően a panaszlottnak, illetve képviselőjének kell megadni a lehetőséget arra, hogy védekezését előadhassa, bizonyítékait előterjeszthesse.

d) A panasz és a védekezés előterjesztését követően az EB tagjai, majd a panaszos, illetve a panaszlott (vagy azok képviselői) kérdéseket tehetnek fel egymásnak.

e) A fentieket követően kerül sor a bizonyítási eljárás lefolytatására (okiratok, okmányok, levelek felmutatása, áttanulmányozása, tanúk meghallgatása stb.).

f) Az EB a tárgyalat ügygel összefüggésben – amennyiben szükséges – további tanúkat hallgathat meg, illetve további iratokat szerezhet be, amelyeket a megkeresett személy köteles a bizottság rendelkezésére bocsátani.

20. A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni, amely készülhet hangfelvétel vagy jegyzőkönyvvezető útján. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

- az eljáró EB megnevezését,
- a tárgyalás helyét,
- időpontját,
- az EB jelenlévő tagjainak nevét,
- a jegyzőkönyv vezetőjének nevét,
- a panaszos és panaszlott nevét, valamint ha a panaszos nem állatorvos, akkor lakcímét, ha állatorvos, akkor a kamarai bélyegzője számát, és székhelyét,
- a tanúk nevét, személyi adatait,
- a többi hivatalosan jelenlévő személy nevét, jelenlétük minőségét,
- a panasz tárgyát,
- a panasz és a védekezés lényegét, annak dokumentumait,
- a tárgyalás lefolyását, annak lényeges mozzanatait, az ügy érdemére vonatkozó és az elbírálás szempontjából fontos tanúvallomásokot, nyilatkozatokat, bizonyítékokat. A határozathozatalt megelőző zárt tanácskozáson elhangzottakat nem kell jegyzőkönyvezni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a napirenden elfogadott határozatot/határozatokat a szavazati arányok feltüntetésével. A határozatról szóló szövegrészt ki kell emelni.

21. A tárgyalási jegyzőkönyvet a bizottság elnöke és tagjai aláírásukkal hitelesítik.

22. Az EB zárt tanácskozáson hozza meg határozatát, amelyet az elnök rövid indoklással ismertet. A zárt tanácskozáson elhangzottakra vonatkozóan valamennyi résztvevőre kiterjed a titoktartási kötelezettség.

23. Az EB érdemi határozatot a jelenlévő tagok szótöbbségével hoz.

Szavazategyenlőség esetén a kérdést elvetettnek kell tekinteni.

A 2012. évi CXXVII. tv. 29. § (1.) c és d pontjában foglalt etikai büntetést kiszabó határozat meghozatalához a jelen lévő EB tagok kétharmadának egyetértő szavazata szükséges.

24. A panaszos és a panaszlott, valamint képviselőik az eljárás során keletkezett iratokba betekinhetnek, és azokról költségre másolatot kérhetnek. Nem lehet azonban betekinteni a határozatok tervezetébe.

25. Az etikai eljárást meg kell szüntetni, ha az etikai eljárás alá vont Kamarai tag etikai eljárás tárgyává tett cselekményét etikai eljárásban korábban már jogerőssé vált határozattal elbírálták. (2012. évi CXXVII. Tv. 27. § (4) c)).

26. Az EB határozatát írásba kell foglalni.

a.) A határozatnak tartalmaznia kell:

- a határozatot meghozó EB megnevezését és ügy iratszámát, amely megegyezik az iktatás számával,
- a panaszos és panaszlott nevét, valamint, ha a panaszos nem állatorvos, akkor lakcímét, ha állatorvos, akkor a kamarai bélyegzője számát, és székhelyét,
- a tárgyalás helyét, idejét,
- az eljárás tárgyát,
- az EB döntését,
- az eljárási költségek viseléséről történő rendelkezést, ha felmerült,
- a határozat indoklását,
- valamint pénzbüntetés kiszabása esetén annak megfizetési módját (bankszámla szám) és a befizetés határidejét.

b.) Az indoklásban rögzíteni kell az EB által megállapított tényállást, az erre vonatkozó bizonyítékok jelölését, azok rövid tartalmát, a mérlegelésnél irányt adónak vett enyhítő és súlyosbító körülményeket, a mellőzött bizonyítási indítványokat annak indoklásával, továbbá konkrétan meg kell jelölni azokat a szakmai és etikai szabályokat, valamint esetleges jogszabályokat, melyek alapján a határozatot meghozták,

c.) Az EB a határozatot hivatalból, vagy a felek kérésére kiegészítheti, ha az ügy érdeméhez tartozó kérdésben nem határozott.

d.) Ha a határozat kötelezést tartalmaz, a teljesítésre határnapot kell megjelölni.

e.) A határozat végén tájékoztatni kell a bepanaszolt állatorvost, valamint a panaszost (ha az eljárás panaszbejelentésre indult) a jogorvoslati lehetőségről, és annak határidejéről. Az EB határozata ellen, annak kézhezvételétől számított tizenöt napon belül az OEB-nak címezve, de az elsőfokú határozatot meghozó Etikai Bizottsághoz kell a fellebbezést benyújtani, amelyet az elsőfokú határozatot meghozó EB 8 (nyolc) napon belül továbbít az OEB felé.

f.) A határozatot az EB elnöke aláírásával és a bizottság pecsétjével hitelesíti.

27. Az EB, ha a rendelkezésére álló adatok alapján:

- a.) bűncselekmény alapos gyanúját állapítja meg, a további intézkedéseket saját hatáskörben köteles megtenni,
- b.) fegyelmi vétség alapos gyanúját állapítja meg, az ügy iratait a fegyelmi jogkör gyakorlójának küldi meg azzal, hogy további intézkedéseit tegye meg, és annak eredményéről az EB-t tájékoztassa.
- c.) azt állapítja meg, hogy panaszlott magatartása, vagy a tárgyalás során a bizottság előtt ismertté vált más cselekmény nem bűncselekmény, illetve fegyelmi vétség, etikai szempontból azonban kifogásolható, a panaszlott állatorvost elmarasztalja és a törvény 29. §-ában foglaltak szerinti etikai büntetést szab ki,
- d.) megállapítja, hogy a panasz alaptalan, a panaszt elutasítja.

28. Az EB írásba foglalt határozatát 15 napon belül meg kell küldeni a panaszosnak, a panaszlottnak, a területi Kamara elnökének, az OEB-nak, a munkáltatónak. Amennyiben az OEB az elsőfokú eljárás lefolytatása során elkövetett súlyos eljárási szabálysértést észlel, a határozatot – erre irányuló fellebbezés nélkül is – hatályon kívül helyezheti és az EB-t új eljárás lefolytatására utasíthatja.

29. A megrovás etikai büntetés kivételével, a jogerős etikai büntetésben részesült állatorvosok névsorát, kamarai bélyegző számát a Magyar Állatorvosi Kamara újságjában és a MÁOK honlapján az ok megjelölésével meg kell jelentetni.

30. Etikai ügyekben az EB-k törekedjenek a felek kibékítésére. Amennyiben egy kamarai tag a területileg illetékes etikai bizottságnak jelzi, hogy ügyféllel vagy másik állatorvossal való konfliktusa elmérgesedett, és segítséget kíván igénybe venni a megoldáshoz, a bizottság adjon lehetőséget mediált beszélgetésre a felek között. Ilyen lehetőség akár az eljárás közben is adható. Ha a panaszos bármely pillanatban visszavonja az indítványát (panaszát), az eljárást azonnal meg kell szüntetni, kivéve, ha a panaszlott magatartása etikai szabályokon kívül más szabályokat is sért vagy bűncselekményt is megvalósít.

31. Az EB határozata elleni fellebbezés benyújtása esetén az ügy összes rendelkezésre álló iratát haladéktalanul (de legkésőbb nyolc napon belül) az OEB-nak kell megküldeni a II. fokú eljárás lefolytatása érdekében.

32. A fellebbezés benyújtása díjköteles. **A fellebbezési díj 10.000,- (tízezer) forint**, amelyet az első fokon eljáró területi szervezet bankszámlájára kell befizetni vagy átutalni. A fellebbezési díj összegéről és a befizetéshez szükséges bankszámla számáról a jelen eljárási szabályzat 26. pontja szerinti első fokú etikai határozatban kell tájékoztatni a fellebbezésre jogosult panaszost és a panaszlott állatorvost. A fellebbezési díj beérkezése után a területi szervezet haladéktalanul köteles arról számlát kiállítani, és azt megküldeni a fellebbezést benyújtó félnek. **Amennyiben a panaszos feladatkörében eljáró kamarai tisztségviselő, a fellebbezési díjat nem kell megfizetnie.**

A másodfokon eljáró Országos Etikai Bizottság a fellebbezés tárgyalása előtt legalább 15 (tizenöt) nappal köteles megküldeni a panaszosnak és a panaszlottnak az első fokú etikai határozattal szemben benyújtott fellebbezés másolatát.

33. Az Országos Etikai Bizottság (OEB)

a.) ha a rendelkezésre álló iratok alapján a tényállást tisztázottnak, az I. fokú EB határozatát helyénvalónak ítéli, akkor az első fokú határozatot helyben hagyja, a fellebbezést elutasítja,

b.) ha az iratok alapján a tényállást tisztázottnak találja, de az arra alapozott állásfoglalást tévesnek ítéli, azt megváltoztathatja,

c.) ha a tényállást nem találja kellően tisztázottnak, az I. fokú EB határozatát hatályon kívül helyezi, és az ügy iratait további kivizsgálásra, új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára visszaküldi,

d.) ha az EB hatáskörének hiányát állapítja meg, az EB határozatát hatályon kívül helyezi, és az EB-t felkéri, hogy az iratokat a hatáskörrel bíró illetékes hatóságnak vagy szervnek küldje meg további intézkedés céljából.

e.) ha az EB által nem észlelt elévülést állapít meg, úgy az I. fokú határozatot hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti,

f.) a fellebbezés tárgyában írásbeli, indokolt határozatot hoz és azt 15 (tizenöt) napon belül köteles megküldeni a panaszosnak, a panaszlottnak, az I. fokú EB-nek, az illetékes területi szervezet elnökének, illetve mindazoknak, akik a határozat értelmében további intézkedésre jogosultak.

34. Az OEB másodfokú határozata ellen a panaszlott, és a panaszos (amennyiben az eljárás panaszbejelentésre indult) a 2012. évi CXXVII. törvény 30. § (3) szerint a másodfokú határozat kézhez vételtől számított 15 (tizenöt) napon belül keresetet nyújthat be a Fővárosi Törvényszékhez. Pénzbírság etikai büntetés jogerőre emelkedésétől számított 8 (nyolc) munkanapon belül az eljáró etikai bizottság és/vagy az OEB elnöke köteles a panaszlott székhelye szerinti területi szervezet elnökét írásban értesíteni a tényállásról. A pénzbírság megfizetésére megnyitott időtartam eredménytelen eltelte esetén a panaszlott székhelye szerinti területi szervezet elnöke 8 (nyolc) munkanapon belül köteles a pénzbírság bírósági végrehajtása iránt intézkedni.

35. Az OEB iratainak iktatására és nyilvántartására, eljárási szabályaira értelemszerűen alkalmazni kell a fenti pontokban foglaltakat.

36. Az EB és az OEB kidolgozza az ügyrendjét. (Alapszabály, 17. § (1))

Vegyes és záró rendelkezések

37. Az I. fokú etikai bizottságok minden év január végéig elemző, értékelő jelentést készítenek az előző év etikai ügyeiről. A jelentést a területi szervezet vezetőségének és az OEB-nak kell megküldeni.

38. Az OEB elnöke az EB-k jelentése, valamint saját tapasztalatai alapján évente beszámol a Kamara országos küldöttközgyűlése előtt.

39. Az EB iratait a területi szervezet, az OEB iratait a Kamara országos szervezetének irattárában elkülönítetten kell kezelni, illetve tárolni.

40. Az iratok selejtezéséről a Kamara iratkezelési szabályzata rendelkezik.

41. Az elsőfokon kiszabott jogerős etikai pénzbírság azt a területi szervezetet illeti meg, amelyik az elsőfokú eljárást lefolytatta. A kiszabott pénzbírság megfizetésének módjáról és lehetőségéről (bankszámla száma) a jelen eljárási szabályzat 26. pontja szerint az etikai határozat rendelkező részében kell tájékoztatni az elmarasztalt állatorvost.

42. Amennyiben a fellebbezést követően az OEB szab ki jogerősen pénzbüntetést, annak összege 50-50 %-ban (ötven – ötven százalékban) a MÁOK országos szervezetét és az első fokú határozatot meghozó kamarai szervezetet illeti meg. A kiszabott pénzbírság megfizetésének módjáról és lehetőségéről (bankszámla számok) ebben az esetben is a jelen eljárási szabályzat 26. pontja szerint a másodfokú etikai határozat rendelkező részében kell tájékoztatni az elmarasztalt állatorvost.

Budapest, 2007. április 18.

(A fenti szöveg egységes szövegben tartalmazza a Magyar Állatorvosi Kamara országos küldöttközgyűlése 2008. augusztus 28.-án, 2009. április 28.-án, 2011. ápr.13.-án, 2011. okt. 27.-én, 2012. febr. 29.-én, és 2012. június 20.-án, 2012. október 10.-én, 2013. április 10.-én és 2013. szeptember 25.-én, 2016. április 13.-án és **2017. december 13-án tartott ülésein elfogadott módosításokat.**)